

Suvestinė redakcija nuo 2016-03-08

Isakymas paskelbtas: Žin. 2011, Nr. [46-2209](#), i. k. 111203NISAK00001-90

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTRO
Į S A K Y M A S

**DĖL VARTOTOJŲ (JURIDINIŲ IR FIZINIŲ ASMENŲ) LĖŠOMIS IKI LIETUVOS
RESPUBLIKOS ENERGETIKOS ĮSTATYMO ĮSIGALIOJIMO ĮRENGTŲ
VIETINIŲ BENDROJO NAUDOJIMO SISTEMŲ IŠPIRKIMO TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO**

2011 m. balandžio 13 d. Nr. 1-90
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo (Žin., 2002, Nr. [56-2224](#); 2008, Nr. [135-5228](#)) 28 straipsnio 1 dalimi ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugsėjo 5 d. nutarimo Nr. 1390 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos energetikos įstatymą“ (Žin., 2002, Nr. [89-3782](#); 2009, Nr. [117-5012](#)) 1.4 punktu, t v i r t i n u,

Vartotojų (juridinių ir fizinių asmenų) lėšomis iki Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo įsigaliojimo įrengtų vietinių bendrojo naudojimo sistemų išpirkimo tvarkos aprašą (pridedama).

ENERGETIKOS MINISTRAS

ARVYDAS SEKMOKAS

VARTOTOJŲ (JURIDINIŲ IR FIZINIŲ ASMENŲ) LĖŠOMIS IKI LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS ĮSTATYMO ĮSIGALIOJIMO ĮRENGTŲ VIETINIŲ BENDROJO NAUDOJIMO SISTEMŲ IŠPIRKIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vartotojų (juridinių ir fizinių asmenų) lėšomis iki Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo įsigaliojimo įrengtų vietinių bendrojo naudojimo sistemų išpirkimo tvarkos aprašas reglamentuoja vartotojų lėšomis iki Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo įsigaliojimo įrengtų ir gamtinių dujų skirstymo sistemų operatoriams (toliau – skirstymo įmonės) nuosavybės teise nepriklausančių vietinių bendrojo naudojimo sistemų (toliau – vietinė bendrojo naudojimo sistema, sistema), skirtų gamtinėms dujoms skirstyti, išpirkimo ir eksploatavimo tvarką.

2. Šiame apraše vartojamos pagrindinės sąvokos:

Vietinė bendrojo naudojimo sistema – asmeniui (asmenims) nuosavybės teise priklausanti arba jo (jų) valdoma ribotoje teritorijoje įrengta gamtinių dujų skirstymo sistemos dalis, kuria dujos tiekiamos ne mažiau kaip dviem vartotojams.

Daugiabučio namo dujotiekis – dujų vamzdynai daugiabučiame name, susiję su viso namo dujų inžinerinės įrangos funkcionavimu.

Eksploatavimas – dujų įrenginių technologinis valdymas, techninė priežiūra, remontas, matavimai, bandymai, paleidimo derinimo darbai.

Savininkas – asmuo (asmenys), kuriam (kuriems) nuosavybės teise priklauso sistema. Santykiuose su skirstymo įmonėmis dėl valstybei ar savivaldybėms nuosavybės teise priklausančių sistemų išpirkimo valstybei ar savivaldybei atstovauja šias sistemas patikėjimo teise valdančios valstybės ar savivaldybės institucijos, Lietuvos bankas, valstybės ar savivaldybės įmonės, įstaigos, organizacijos.

Sistemų išpirkimas – savininkams nuosavybės teise priklausančių sistemų atlygintinas perleidimas skirstymo įmonėms.

3. Kitos šiame apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip apibrėžtos Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatyme (Žin., 2000, Nr. [89-2743](#); 2007, Nr. [43-1626](#)).

II. SISTEMŲ IŠPIRKIMAS

4. Sistemos išperkamos savininko prašymu arba skirstymo įmonės siūlymu.

5. Sistemą išpirkti turi teisę skirstymo įmonė, turinti skirstymo licenciją toje teritorijoje, kurioje yra sistema, ir prie kurios skirstymo sistemos vietinė bendrojo naudojimo sistema yra prijungta.

6. Sistemos skirstymo įmonės išperka su savininkais sudarydamos sistemų pirkimo–pardavimo sutartis.

7. Daugiabučio namo bendrojo naudojimo sistemos neišperkamos. Skirstymo įmonė užtikrina daugiabučių namų bendrojo naudojimo gamtinių dujų sistemų techninę priežiūrą.

III. SISTEMŲ BŪKLĖS NUSTATYMAS

8. Sistemų būklę prieš išpirkimą vertina skirstymo įmonės, prie kurių sistemų yra prijungta numatoma išpirkti sistema.

9. Tuo atveju, kai sistema neatitinka teisės aktais nustatytų reikalavimų, sistemos

savininkas privalo sistemos būklę atstatyti, kad ji atitiktų teisės aktų reikalavimus, arba dėl sistemos atstatymo darbų susitarti su skirstymo įmone, atitinkamai sumažinant sistemos išpirkimo kainą tokiu dydžiu, kuris reikalingas sistemos trūkumams pašalinti.

IV. SISTEMŲ KAINOS NUSTATYMAS IR INVESTICIJŲ, IŠPERKANT VIETINES BENDROJO NAUDOJIMO SISTEMAS, VERTINIMAS

10. Sudarant sistemos pirkimo–pardavimo sutartis, sistemų savininkams nuosavybės teise priklausančių sistemų rekomenduojama išpirkimo kaina apskaičiuojama vadovaujantis Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos patvirtintame Energetikos įmonių investicijų vertinimo ir derinimo tvarkos apraše nustatytais ekonominiais investicijų projektų vertinimo kriterijais.

11. Sistemos vertė, naudojama rekomenduojamai išpirkimo kainai apskaičiuoti, išpirkimo sutarties sudarymo momentu nustatoma atsižvelgiant į likutinę šios vietinės bendrojo naudojimo sistemos vertę, jos išpirkimo momentu, t. y. bendrojo naudojimo sistemos įsigijimo (statybos) vertę, kuri pagrindžiama pirkimo dokumentais (PVM sąskaitomis faktūromis, sąskaitomis, atliktų darbų aktais, sutartimis ir pan.), parodančiais statyboms išleistų pinigų sumą, mažinant sukauptu nusidėvėjimu per laikotarpį nuo sistemos statybos metų iki išpirkimo sutarties sudarymo metų imtinai, įvertinant sukauptą nusidėvėjimą, kuris turi būti apskaičiuojamas taikant Komisijos nustatytus nusidėvėjimo normatyvus.

12. Jeigu sistemos savininkas dėl objektyvių priežasčių negali nustatyti šios sistemos statybos vertės, tuomet jis turi kreiptis į skirstymo įmonę, prie kurios tinklų yra prijungta sistema, dėl sistemos įsigijimo (statybos) vertės apskaičiavimo pagal skirstymo įmonės turimus duomenis.

13. Skirstymo įmonė, atsižvelgdama į sistemos savininko pateiktus duomenis apie bendrojo naudojimo sistemą (statybos metus, dujotiekių skersmenį, ilgį ir pan.) bei šios sistemos statybos laikotarpiu galiojusius palyginamų skirstymo sistemų statybos įkainius, pagal Komisijos nustatytus nusidėvėjimo normatyvus apskaičiuoja sistemos likutinę vertę. Skaičiavimus skirstymo įmonė privalo pateikti sistemos savininkui.

14. Sudarant sutartis vartotojui negali būti siūloma mažesnė nei apskaičiuota rekomenduojama išpirkimo kaina, išskyrus, kai sistemos išpirkimo kaina sumažinama dėl 9 punkte nurodytų priežasčių. Galutinė sistemos išpirkimo kaina nustatoma sandorio dalyvių tarpusavio susitarimu.

15. Skirstymo įmonė ilgalaikėje investicijų programoje, metiniuose plėtros planuose bei šių planų įvykdymo ataskaitose turi nurodyti vietinėms bendrojo naudojimo sistemoms išpirkti numatomas investicijas.

16. Skirstymo įmonės investicijos vietinėms bendrojo naudojimo sistemoms išpirkti teisės aktų nustatyta tvarka įvertinamos nustatant skirstymo kainų viršutinės ribas.

V. PRAŠYMŲ PATEIKIMAS

17. Prašymai išpirkti vartotojų lėšomis įrengtas sistemas pateikiami skirstymo įmonei, kurios licencijuotoje teritorijoje įrengta sistema. Prašymus priima skirstymo įmonių įgaliotieji darbuotojai.

18. Prašymus išpirkti sistemas gali pateikti sistemų savininkai arba jų įgaliotieji atstovai.

19. Sistemos savininko prašyme išpirkti sistemą nurodoma:

19.1. bendra informacija apie sistemos savininką (savininko vardas, pavardė, asmens kodas, gyvenamoji vieta, banko sąskaita, kai savininkas juridinis asmuo: pavadinimas, kodas, buveinės adresas, banko sąskaita) ir savininko įgaliotojo atstovo (jeigu toks yra) vardas, pavardė, gyvenamoji vieta;

- 19.2. sistemos duomenys (vieta ir įrengimo data, techninės charakteristikos);
- 19.3. prašymo pateikimo data ir kita, savininko nuomone, svarbi informacija;
- 19.4. prie prašymo pridedamų dokumentų, nurodytų šio Aprašo 20 punkte, sąrašas.

20. Kartu su prašymu išpirkti sistemą savininkas privalo pateikti:

20.1. juridinio asmens registracijos pažymėjimo kopiją (išskyrus atvejus, kai savininkas yra fizinis asmuo);

20.2. juridinio asmens atitinkamo valdymo organo sprendimą dėl sutikimo parduoti sistemą (išskyrus atvejus, kai savininkas yra fizinis asmuo);

20.3. dokumentus, patvirtinančius, kad visiems žemės sklypams, kuriuose yra parduodama sistema, nustatytos ir Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registre įregistruotos specialiosios žemės naudojimo sąlygos (gamtinių dujų vamzdynų apsaugos zonos);

20.4. dokumentus, patvirtinančius savininko nuosavybės teisę į skirstymo įmonės išperkama sistemą, ir techninius dokumentus:

20.4.1. valstybės įmonės Registrų centro pažymėjimo apie nekilnojamojo daikto ir teisių į jį įregistravimą nekilnojamojo turto registre kopiją (originalas pateikiamas sudarant sistemos pirkimo–pardavimo sutartį);

20.4.2. teisės aktų nustatyta tvarka suformuotą statinio kadastrinių matavimų bylą;

20.4.3. papildomai, jei savininkas juos turi, sistemos pripažinimo tinkama naudoti aktą, techninį projektą ir kitus susijusius dokumentus;

20.5. parduodančio sistemą savininko rašytinį patvirtinimą, kad dėl parduodamos sistemos su trečiaisiais asmenimis nėra jokių teisminių ginčų, sistema neareštuota, neįkeista ir pan.;

20.6. atstovavimą patvirtinančius dokumentus, kai prašymą pateikia savininko atstovas;

20.7. sistemos statybos (įsigijimo) vertę patvirtinančius dokumentus (PVM sąskaitas faktūras, sąskaitas, atliktų darbų aktus, sutartis ir pan.) arba, jeigu savininkas vadovaudamasis minėtais dokumentais negali nustatyti sistemos vertės, prašymą apskaičiuoti sistemos vertę Aprašo 12 punkte nustatyta tvarka.

21. Prašymas išpirkti sistemą svarstomas tuomet, kai savininkas skirstymo įmonei pateikia visus šio Aprašo 19 ir 20 punktuose nurodytus dokumentus. Skirstymo įmonė ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo išpirkti sistemą gavimo dienos raštu informuoja savininką apie priimtą sprendimą svarstyti prašymą arba apie trūkstamus dokumentus, jeigu kartu su prašymu buvo nepateikti šio Aprašo 19 ir 20 punktuose nurodyti dokumentai (jei pranešimas siunčiamas paštu, tai laiškas privalo būti registruotas). Prašymus registruoja skirstymo įmonė. Gavus prašymą savininkui išduodama pažyma apie prašymo priėmimą (jei pažyma siunčiama paštu, tai laiškas privalo būti registruotas) arba dedamas žymuo ant prašymo kopijos. Savininkui pateikus šio Aprašo 19 ir 20 punktuose nurodytus dokumentus, skirstymo įmonė negali atsisakyti svarstyti prašymo išpirkti sistemą.

VI. PRAŠYMŲ SISTEMAI IŠPIRKTI NAGRINĖJIMAS IR SISTEMŲ IŠPIRKIMAS

22. Skirstymo įmonė privalo:

22.1. per 30 dienų nuo šio Aprašo 21 punkte nurodyto raštiško pranešimo apie priimtą sprendimą svarstyti prašymą išsiuntimo dienos išnagrinėti savininko prašymą išpirkti sistemą ir apie priimtą sprendimą raštu pranešti savininkui (jei pranešimas siunčiamas paštu, laiškas privalo būti registruotas);

22.2. nusprendus išpirkti sistemą, pateikti savininkui sistemos pirkimo–pardavimo sutarties projektą;

22.3. nusprendus atsisakyti išpirkti sistemą, savininkui raštu pateikti tokio atsisakymo motyvus.

23. Prašymo išpirkti sistemą svarstymo metu dujų skirstymo įmonė sistemos savininko gali prašyti pateikti reikiamą papildomą informaciją apie prašomą išpirkti sistemą.

24. Nusprendus išpirkti sistemą ir šalims sutarus dėl sistemos pirkimo–pardavimo sąlygų, per 120 dienų nuo šio Aprašo 22.1 punkte nustatyto pranešimo išsiuntimo dienos skirstymo įmonė ir savininkas turi sudaryti sistemos pirkimo–pardavimo sutartį. Per šiame Aprašo punkte nustatytą terminą nesudarius pirkimo–pardavimo sutarties prašymas išpirkti sistemą ir prie jo pridėti dokumentai grąžinami savininkui.

25. Išperkant valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančią turtą, sutartis pasirašoma tik tada, kai sistemos pardavimui ir sutarties projektui pritaria atitinkamai Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar savivaldybės taryba, o 24 Aprašo punkte nustatytas sutarties sudarymo terminas netaikomas.

26. Sistemų pirkimo–pardavimo sutartyse nustatoma, kad dujų skirstymo įmonės su savininkais atsiskaito per vienerius metus nuo sutarties sudarymo, atsižvelgdamos į investicijų programose nustatytą lėšų, skirtų sistemoms išpirkti, kasmetinį dydį.

VII. SISTEMŲ EKSPLOATAVIMAS

27. Savininkui bei skirstymo įmonei nesutarus dėl vietinės bendrojo naudojimo sistemos išpirkimo kainos, ne vėliau kaip per 90 dienų nuo savininko atsisakymo parduoti vietinę bendrojo naudojimo sistemą dienos, savininkas, vadovaudamasis Naudojimosi vietine bendrojo naudojimo sistema taisyklėmis, patvirtintomis energetikos ministro 2010 m. liepos 10 d. įsakymu Nr. 1-202 (Žin., 2010, Nr. [84-4431](#)), pateikia prašymą skirstymo įmonei sudaryti skirstymo paslaugų teikimo sutartį.

28. Jeigu savininkas raštu atsisako skirstymo įmonės siūlymo išpirkti sistemą arba per 120 dienų nuo pasiūlymo gavimo dienos raštu neatsako į tokį siūlymą, tai savininkas sistemą turi eksploatuoti teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis bei užtikrinti, kad ji atitiktų teisės aktuose nustatytus saugumo, energetikos objektų suderinamumo ir kitus privalomus reikalavimus. Savininkai, nepardavę jiems priklausančių sistemų ir nesudarę tokių eksploatavimo sutarčių, už šių objektų saugumą ir eksploatavimą atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

29. Bendrojo naudojimo skirstymo sistema transportuojamą dujų kiekį apskaitančias matavimo priemonės, nepriklausomai nuo to, kieno nuosavybėje jos yra, savo lėšomis eksploatuoja ir jų patikra rūpinasi skirstymo įmonė, turinti skirstymo licenciją toje teritorijoje, kurioje yra sistema, ir prie kurios skirstymo sistemos vietinė bendrojo naudojimo sistema yra prijungta. Skirstymo įmonė savo lėšomis pakeičia vartotojų lėšomis įrengtas gamtinių dujų kiekio matavimo priemonės, kai jos sugenda ar pasibaigia jų eksploatavimo terminas. Pakeista gamtinių dujų matavimo priemonė yra ją pakeitusios skirstymo įmonės nuosavybė.

30. Skirstymo įmonė privalo eksploatuoti vietines bendrojo naudojimo sistemas, kai šių sistemų savininkai nenustatyti, įrengtas toje teritorijoje, kurioje jai išduota skirstymo licencija, ir prie kurios skirstymo sistemos vietinė bendrojo naudojimo sistema yra prijungta.

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

31. Savininkų ir skirstymo įmonių ginčai sprendžiami Energetikos įstatymo 34 straipsnyje nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-78](#), 2016-03-01, paskelbta TAR 2016-03-07, i. k. 2016-04356

31¹. Savininkų skundai nagrinėjami Energetikos įstatymo 34¹ straipsnyje nustatyta tvarka.

Papildyta punktu:

Nr. [1-78](#), 2016-03-01, paskelbta TAR 2016-03-07, i. k. 2016-04356

32. Sistemų savininkai, kurie savo lėšomis yra įrengę sistemas, bet nėra nustatyta tvarka įregistravę nuosavybės, gali kreiptis į skirstymo įmonę dėl skirstymo įmonės turimų

dokumentų gavimo. Skirstymo įmonės turimus dokumentus, kurie reikalingi nuosavybės teisei įrodyti, sistemos savininkui pateikia ne vėliau kaip per 60 dienų nuo prašymo gavimo.

33. Skirstymo įmonės ne vėliau kaip per 180 dienų nuo Aprašo įsigaliojimo dienos privalo pateikti sistemų savininkams, jei jie yra žinomi, pasiūlymus dėl šių objektų išpirkimo.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Įsakymas

Nr. [1-78](#), 2016-03-01, paskelbta TAR 2016-03-07, i. k. 2016-04356

Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. balandžio 13 d. įsakymo Nr. 1-90 „Dėl vartotojų (juridinių ir fizinių asmenų) lėšomis iki Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo įsigaliojimo įrengtų vietinių bendrojo naudojimo sistemų išpirkimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo